

AMER BREED

Magazine van Amerpoort / 10e jaargang december 2013

4

EEN EIGEN WONING
VOOR TESSA

AFSCHEID VAN
AMERBREED

Amerpoort
DESKUNDIG EN BETROKKEN

AGENDA

13 januari 2014

Nieuwjaarsreceptie

Cultureel Centrum op locatie Nieuwenoord,
Muzeplein 105 in Baarn van 16.00 tot 18.00 uur.
U bent van harte welkom om met elkaar te
proosten op het nieuwe jaar.

Tot 18 januari 2014

MooiZoo! Preview

Zonnehof 4A, Amersfoort (033 432 80 33)
Maandag t/m vrijdag en elke derde zaterdag
Van 9.00 - 17.00 uur en op afspraak.
Nog tot 18 januari februari kunt u de preview
'MooiZoo! Jopie Huisman inspireert kunstenaars
met een beperking' zien in Galerie Special Arts
in Amersfoort.

Vanaf 17 februari 2014

MooiZoo! in Jopie Huisman museum

Noard 6 in Workum, openingstijden op de
website van het museum.
Het Jopie Huisman Museum en Amerpoort
presenteren vanaf februari de kleurrijke
(verkoop)tentoonstelling 'MooiZoo! Jopie

Huisman inspireert kunstenaars met een
beperking'. Ruim veertig kunstenaars van Jans
Pakhuys maakten werken in de geest van deze
Friese schilder.
Kijk op www.jopiehuismanmuseum.nl

13 januari, 3 februari en 3 maart 2014

In hetzelfde schuitje nu ook op maandagmiddag

Berkenzaal, hoofdgebouw locatie Nieuwenoord.
Van 14.00 tot 16.00 uur en 19.30-21.30 uur.
Iedere eerste maandagavond van de maand
komen verwanten van locatie Nieuwenoord
bijeen om met elkaar te praten.
Vanaf volgend jaar is 'in hetzelfde schuitje' ook
op de maandagmiddag. Let op! In januari is
het voor één keer de tweede maandag van de
maand. Wilt u meer informatie of u aanmelden?
Dat kan via inhetzelfdeschuitje@hotmail.nl of
035 647 54 01.

MONIQUE VAN DEVENTER

De tekeningen en schilderijen van cliënt Monique van Deventer (1966) vertellen een verhaal dat al werkend ontstaat. Haar gedachten en tekenhand kunnen elkaar maar net bijhouden, haar fantasie lijkt onbegrensd. Een speurtocht met steeds nieuwe ontdekkingen.

Dit is de laatste AmerBreed. Amerpoort gaat volgend jaar de omslag maken van geprinte naar digitale communicatie. Uiteraard blijven wij u informeren en verhalen brengen over cliënten, medewerkers en over andere mensen die betrokken zijn bij onze organisatie. Dit gaan we onder meer doen via digitale nieuwsbrieven, de website en social media.

Om u digitaal op de hoogte te blijven houden, hebben we uw e-mailadres nodig. Wilt u uw e-mail doorgeven via www.amerpoort.nl/mijnemail? Bent u niet in staat om digitaal informatie te ontvangen, dan kunt u dit per post doorgeven aan: Amerpoort, Afdeling Communicatie & Marketing, Postbus 1020, 3740 BA Baarn.

Na tien jaar

Precies tien jaargangen hebben we vol-gemaakt. In januari 2004 lag de eerste AmerBreed bij cliënten, verwanten en mede-werkers op de deurmat. De opvolger van Amerpoort Magazine zag het licht nadat De Amerpoort en ASVZ Utrecht fuseerden. De redactie nam zich heilig voor 'over de hele breedte' van de nieuwe organisatie te schrijven.

Sindsdien hebben we dat met enthousiasme gedaan. "Schroom niet om ons op de vingers te tikken als we de breedte uit het oog verliezen. Want juist veelzijdigheid is een kenmerk van onze organisatie", schreef ik in mijn eerste redactioneel. Ook dat is de afgelopen jaren geregeld gebeurd. Als lezers hield u ons bij de les. Met elkaar hebben we zo een blad gemaakt waar we trots op kunnen zijn.

Tijden veranderen, organisaties veranderen. Amerpoort is sinds die fusie alleen maar verder gegroeid. Overal bloeiden mooie initiatieven op. Die ontwikkeling houdt niet op, zoals ook uit dit nummer van AmerBreed blijkt. Maar de berichtgeving daarover verandert dus wel. AmerBreed verdwijnt. Deels omdat ook zorg-organisaties de economische crisis aan den lijve ervaren, deels omdat andere media inmiddels gemeengoed zijn geworden.

Het eerste nummer van AmerBreed ging over een organisatie in wording, dankzij een fusie. In het laatste nummer leest u over een organi-satie in verandering, daartoe aangezet door bezuinigingen en wetswijzigingen. Maar u leest veel meer: over cliënten die zich roeren, over ouders die een woonvoorziening voor hun kinderen oprichten, over bedrijven die zich betrokken voelen bij Amerpoort. Daarover houden we u ook in de toekomst op de hoogte, maar dan op een andere manier. Schroom niet om ons aan die belofte te herinneren.

Marieke van Dommele
Hoofdredacteur

IN DIT NUMMER

6

Rust in mijn hoofd

Tessa van Brummen verhuist over een half jaar naar Calipso, een ouderinitiatief in Almere Poort waar mede-werkers van Amerpoort de bewoners gaan begeleiden. Ze verwacht daar veel van. "Een rustige omgeving is goed voor me: ik moet niet teveel in mijn hoofd hebben."

14

Op afstand dichtbij

Gemeenten vinden dat ondersteuning van mensen met een ambulante hulpvraag anders moet worden aangepakt. Daarom richten zij buurtteams op. Amerpoort doet mee in buurtteams in Amersfoort en Utrecht. "De mogelijkheden van de cliënt en niet zijn beperking vormen het uitgangspunt."

16

Waarom doe je wat je doet?

Annemieke Kappert, geestelijk verzorger van Amerpoort, gaat zich binnen de organisatie ook toeleggen op ethiek. Daarbij gaat het om morele vragen waar iedereen tegenaan kan lopen. "Wat is goed voor onze cliënten? En pakken we ons werk eigenlijk wel goed aan?"

20

En verder:

>4 Amerpoort In Ontwikkeling >9 Van Buiten: Ineke van der Voort >10 Volledig Pakket Thuis >12 In het kort >18 Themadag over AWBZ en Wmo >20 Maatschappelijk betrokken ondernemen >22 Wat doe jij?: Gert-Jan van Leersum >23 Servicepagina >24 De andere kant van Els Burgering

De economische crisis in Nederland vindt ook zijn weerslag in de zorg. Het kabinet is gedwongen om te bezuinigen en maatregelen te nemen en dat heeft uiteraard ook gevolgen voor Amerpoort. Zo valt een deel van onze dienstverlening vanaf 2015 onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. In ieder nummer van AmerBreed praten we u bij over de belangrijkste ontwikkelingen en de manier waarop Amerpoort daarop anticipeert.

Actuele informatie vindt u op www.amerpoort.nl

Amerpoort en de nieuwe werkelijkheid

DOOR: MARIEKE VAN DOMMELE / FOTO'S: AMERPOORT

meerjarenbeleidsplan. De Centrale Cliëntenraad, Ondernemingsraad en het middenkader zijn hierbij nauw betrokken. Ook medewerkers kunnen via de OR of via hun manager ideeën aanleveren."

Zorgvuldige afwegingen

Medewerkers, cliënten en cliëntvertegenwoordigers worden in mei ingelicht over het herontwerp. Tegelijk legt het MT het voorgenomen reorganisatiebesluit voor

aan de OR, de CCR en de vakbonden. Van mei tot en met juli gaat Willems met MT-leden in overleg met deze drie partijen. "We gaan er vanuit dat we vanaf 1 augustus 2014 de reorganisatie kunnen doorvoeren. Ik realiseer me dat deze tijd voor veel medewerkers en cliënten onzekerheid met zich meebrengt", vervolgt Willems. "We hopen desondanks op begrip. Het gaat hier om verstrekkende besluiten waarbij we tijd nodig hebben om tot zorgvuldige afwegingen te komen. Het uiteindelijke doel is een toekomstbestendig, professioneel en gezond Amerpoort."

Begroting 2014

Het managementteam van Amerpoort heeft ervaren hoe lastig het was om de begroting voor 2014 sluitend te krijgen met een taakstelling van vijf procent. "We hebben te maken met krimp in plaats van groei en met een aantal stevige, van buitenaf opgelegde, kaders. Zo krijgt Amerpoort minder geld van het zorgkantoor en stijgen de loonkosten. Verder is er een terugloop in (winstgevende) activiteiten en hebben de ontwikkelingen rond Wmo en Jeugdwet ook financiële gevolgen voor Amerpoort. De rek is er uit."

De komende jaren verandert er veel voor cliënten en medewerkers van Amerpoort. "Het is duidelijk dat we naar een andere werkelijkheid gaan", aldus bestuurder Paul Willems. Maar er zijn ook kansen: "Ik zie nu al dat medewerkers en cliënten in staat zijn om een deel van die nieuwe werkelijkheid zelf te creëren."

Uiterlijk 1 mei 2014 is bekend hoe Amerpoort er in de toekomst uit zal zien en welke reorganisatie daarvoor nodig is. De komende maanden wordt gewerkt aan een 'herontwerp' van de organisatie: "Daarbij maken we heldere en fundamentele keuzes: wat doen we wel en wat doen we niet (meer)? Wat is het doel dat we willen bereiken, de stip op de horizon? We werken de komende maanden onder meer aan een grondige interne en externe analyse. Op basis daarvan herijken we de missie, visie, identiteitspijlers, besturingsfilosofie en

Bestuurder Paul Willems

BELANGRIJKE BESLUITEN IN 2014

In 2014 nemen kabinet en gemeenten besluiten die voor cliënten en medewerkers van Amerpoort van groot belang zijn.

Cliënten met ZP VG3

Eerder besloot het kabinet dat nieuwe cliënten met een lichte zorgvraag (ZP VG1 en 2) vanaf 2013 geen aanspraak meer kunnen maken op verblijf in een instelling. In 2015 wil het kabinet hetzelfde doen voor nieuwe cliënten met ZP VG3. Zij moeten voor zorg en begeleiding dan een beroep doen op de gemeente. Staatssecretaris Van Rijn heeft dit jaar aangegeven dat de helft van de nieuwe cliënten met ZP VG3 wél aanspraak mag blijven maken op verblijf in een instelling. In 2014 moet duidelijk worden voor welke cliënten dit geldt en welke criteria hieraan ten grondslag liggen.

Participatiewet

Het kabinet zal komend jaar een besluit nemen over de invoering van de Participatiewet. Met die wet wil staatssecretaris Klijnsma van VWS dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met of zonder beperking, bij voorkeur via een reguliere baan aan de slag kunnen. Door deze wet moeten bedrijven 100.000 banen realiseren.

Keuze gemeenten

In 2014 wordt bekend of de 43 gemeenten waar Amerpoort nu actief is, zorg en begeleiding bij Amerpoort gaan inkopen.

Zie voor meer informatie over bezuinigingen en herontwerp:

www.amerpoort.nl/herontwerp

Strak personeelsbeleid

Amerpoort moet vanwege de financiële situatie een strak en streng personeelsbeleid hanteren. "Dat betekent dat we het ingezette beleid rond tijdelijke contracten voortzetten. Ook werken we niet meer met uitzendkrachten en interimers. Mobiliteit wordt in de komende jaren een belangrijk thema. Medewerkers moeten beseffen dat Amerpoort groter is dan hun eigen werkplek. Het kan zijn dat zij bij boventaligheid op een andere plek aan de slag moeten." Verder geldt sinds 21 november tot 1 mei 2014 voor heel Amerpoort een tijdelijke externe vacaturestop voor de functies van begeleider A, B en C. Willems legt uit: "Dit betekent dat we vacatures invullen met interne kandidaten, geen nieuwe begeleiders van buiten aantrekken en tijdelijke contracten laten aflopen." Voor de overige functies binnen Amerpoort wordt een vacature of verlenging kritisch beoordeeld. De bestuurder benadrukt dat Amerpoort goede kwaliteit van zorg wil blijven leveren aan cliënten. "Ik kan me voorstellen dat deze boodschap hard aankomt. Ook voor cliënten heeft de vacaturestop consequenties. Zij

moeten in sommige gevallen afscheid nemen van begeleiders aan wie ze zich hebben gehecht."

Kansen

Willems is ondanks alle veranderingen positief gestemd: "Ik kom regelmatig op Amerpoortlocaties waar medewerkers vol positieve energie bezig zijn. Cliënten die via een werkplek meedraaien in de maatschappij, of dat nu op een school is in Vinkeveen, in een lunchroom als Terminus De Onthaasting of via een jobcoach van WerktZo in een verzorgingshuis. De verbinding tussen zorg en maatschappij levert beide partijen iets op. Het is belangrijk dat wij met dit soort initiatieven zelf een deel van onze nieuwe werkelijkheid creëren. Ja, we hebben te maken met nieuwe regels, nieuwe opdrachtgevers en kleinere budgetten. Maar door open te staan voor elkaar en nieuwe ideeën, kunnen we de kansen die zo ontstaan, benutten."

OR VOLGT ONTWIKKELINGEN KRITISCH

"Het is duidelijk dat de zorg de richting op gaat van 'zorgen dát in plaats van zorgen vóór'. Een cultuurverandering die voor veel mensen ingrijpend zal zijn", reageert OR-voorzitter Piet Huizeling. "We zullen hiermee moeten dealen. De Ondernemingsraad zal haar uiterste best blijven doen om alle ontwikkelingen kritisch te blijven volgen." Om de veranderingen in de zorg en specifiek bij Amerpoort op de voet te kunnen volgen, heeft de OR een projectgroep in het leven geroepen die zich zal bezighouden met de Wmo en langdurige zorg. De OR ontving veel positieve reacties op de intranetpoll waarin de raad collega's opriep ideeën aan te dragen hoe Amerpoort zou kunnen bezuinigen. Huizeling: "We zijn blij met de resultaten en het is mooi dat Paul Willems deze heeft meegenomen in zijn gesprekken hierover met MT en medewerkers. De OR zal de komende tijd vaker dit soort polls inzetten."

Tessa:

rust in mijn hoofd

het Netwerk

Over ruim een half jaar verhuist Tessa van Brummen (28) naar Calypso, een ouderinitiatief in Almere Poort waar Amerpoort de zorg gaat bieden. Nu nog woont ze in Almere Buiten, in een woonhuis van een andere zorgorganisatie. Ze kan niet wachten. "Mijn eigen bankje, douche, wc, keuken, slaapkamer... Dan ben ik compleet, happy."

DOOR: BERT VAN DER KRUK / FOTO'S: INEKE OOSTVEEN

Tessa praat als een wervelwind. Het is vaak erg druk in haar hoofd. Daarom verwacht ze veel van de nieuwe woning in Almere Poort, vlak bij haar vader Wim (63) en zijn vrouw Annette (59). "Ik hou van Almere Poort. Ik voel me daar heel rustig. Ik kan in het bos wandelen en de Spar is dichtbij. Een rustige omgeving is goed voor me: ik moet niet teveel in mijn hoofd hebben. Ik moet alles onthouden, omdat ik niet kan lezen. Als teveel mensen door elkaar praten, moet ik dat allemaal onthouden. Terwijl ik wil dat mijn hoofd juist leeg wordt."

Vorderingen

Haar toekomstige woning ligt op vijf minuten wonen van het ouderlijk huis. Het wordt gebouwd in een wijk waar architecten grote vrijheid hebben – ook dat spreekt Tessa aan. "Je mag in die wijk zelf je eigen huis bouwen. Wie kan dat nou zeggen? Precies zoals je het huis zelf wilt hebben. Zelfs als je het dak helemaal schuin zou willen, dan kan dat. Dat is toch helemaal geweldig?"

Haar vader tempert de verwachtingen; Calypso zelf valt niet onder het 'vrije bouwen' en zal er een stuk klassieker uitzien. Maar de invloed

van de ouders is aanzienlijk groter dan bij een gemiddelde woning voor mensen met een verstandelijke beperking. De ouders ontwikkelen zelf de plannen en hebben grote inspraak.

Wim en Annette zijn pas in een later stadium bij de plannen voor Calypso betrokken, maar ook zij verwachten er veel van voor Tessa. "Van een eigen kamer gaat ze naar een eigen woning; dat is een mooie volgende stap in haar ontwikkeling." Tessa groeide na de scheiding van haar ouders grotendeels op bij haar moeder in Groningen. Acht jaar geleden kwam ze bij haar vader wonen. In 2011 kreeg ze een kamer in een woonhuis in Almere Poort.

Maar ze vindt dat ze niet meer op haar plaats is in de woning die ze met zes anderen deelt. "Ik zit haast nooit beneden. Ik ben al verder dan de rest, ik kom niet meer mee in de groep. Mijn persoonlijk begeleider vindt ook dat ik heel veel vorderingen maak. Ze zei dat ik gezond kook, dat ik goed op het geld let en dat ik heel scherp ben. Dat vond ik zo leuk van haar, dat ze dat zei."

Ankertje

Calypso bestaat uit dertien eengezinswoningen, die allemaal in tweeën worden gesplitst. Elk van de 26 jongvolwassenen heeft een eigen woning, met alle voorzieningen die daarbij horen. Daarnaast is er een gemeenschappelijke ruimte en een grote keuken. Er komt één hoofdingang. Annette: "Met het oog op veiligheid en sociale controle. Want ja, soms zijn ze wat impulsief; een beetje toezicht en structuur kan geen kwaad."

De impulsiviteit van Tessa uit zich meestal in weglopen. "Ik weet dat ik mijn ouders en begeleiders er verdriet mee doe, maar ik kan er niks aan doen. Het is een opwelling. Ik doe het omdat ik gek van mezelf word; mijn hoofd zit te vol. Ik wil het wel afleren, maar ik kan het niet. Ik doe het niet om anderen pijn te doen, ik doe het om te zeggen: help mij." >

Als Tessa tijdelijk verdwijnt, is dat meestal richting Amsterdam. "Dan ga ik bij vreemde mensen zitten. Maar ik doe nooit slechte dingen hoor, ik loop niet in zeven sloten tegelijk. Geen alcohol, geen snuif of cocaïne. Daar heb ik mijn neefje aan kapot zien gaan en daar ben ik heel verdrietig van. Maar als mijn vader belt en vraagt waar ik zit en of ik terugkom, dan pak ik de trein en ga ik terug. Dat doe ik voor hem, omdat hij belangrijk voor me is."

Wim probeert haar uit te leggen dat weglopen geen optie is, maar vindt nauwelijks gehoor. Hij hoopt dat in de rustigere omgeving van Calypso de aandrang om te vluchten minder groot zal zijn. "Ze zit dan vlak bij ons en heeft dus sowieso al een ankertje." Annette slaat haar arm om Tessa heen: "Dan zou je naar ons kunnen lopen en lopen wij een stukje met je mee en kijken we of het probleem kunnen oplossen met z'n allen. Vaak helpt dat."

Kapittel

In de vergaderingen over de ontwikkeling van Calypso passeert van alles de revue. De laatste tijd gaat veel aandacht uit naar het huishoudelijk reglement. Annette: "Mogen er bijvoorbeeld huisdieren komen? Is dat niet erg vervuילend? En als één bewoner een poes mag, dan lopen er straks misschien 26 poezen in de tuin rond die de hele boel onder harken. Willen we dat?" Tessa reageert laconiek: "Maar je kan ook gelukkig worden zonder huisdier."

Minder luchtig is ze als haar kinderwens ter sprake komt. Daar heeft ze uitgesproken gedachten over, die haar ouders vooral nog niet delen. "Wij denken dat Tessa daar doodongelukkig van wordt", zegt Annette. "We willen absoluut niet over haar heen walsen. Tessa is meerderjarig, zij heeft een stem in het kapittel, maar wij ook. En eerst zullen de randvoorwaarden geschapen moeten worden, een relatie, een bepaald inkomen. Je moet een kind ook iets kunnen bieden. Het kan straks niet zeven dagen per week bij ons zitten, daar

zijn we te oud voor." Tessa houdt zich stil, maar niet lang: "En ik doe het tóch, want het is mijn lichaam."

Op – bijvoorbeeld – dit punt kan een ouderinitiatief voordelen hebben boven een grotere zorgorganisatie, zegt Wim. "In zo'n zorgorganisatie is toch sprake van een zekere filosofie en dat is niet altijd jouw filosofie. De organisatie waar Tessa nu woont, zegt bijvoorbeeld: wat de cliënt ook vraagt, we gaan er altijd op in. Daar ben ik het niet mee eens. Hoe sympathiek het standpunt op het eerste gezicht ook lijkt, op

een bepaald punt wil je als ouders weleens nee zeggen."

Hoe dat in de toekomst in Calypso gaat, weet hij natuurlijk niet. "Het loopt in het leven nooit zoals je denkt. Maar ik vind de vooruitzichten voor Tessa al een heel stuk beter, dat is al heel wat." Tessa zelf is minder relativerend. "Ik kan niet wachten. Mijn eigen bankje, douche, wc, keuken, slaapkamer... Dan ben ik compleet, happy. Ik weet nu al dat ik een gigantische smile op mijn gezicht ga krijgen."

Ineke van der Voort: De mensen achter de zzp's

Ineke van der Voort werkt sinds kort als beleidsadviseur langdurige zorg bij het College voor Zorgverzekeringen (CVZ). Om haar adviezen aan Den Haag "nog beter geïnformeerd" te kunnen schrijven, ging ze samen met twee collega's op bezoek bij Amerpoort.

DOOR: BERT VAN DER KRUK / FOTO: INEKE OOSTVEEN

"De wereld van de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) ken ik goed uit mijn vorige baan. Toen ik in augustus bij het CVZ kwam werken, wilde ik ook de andere sectoren leren kennen die met langdurige zorg te maken hebben. Ik kende de bestuurssecretaris van Amerpoort en heb haar gevraagd of we op bezoek mochten komen in Baarn. Ik was al eens op een andere locatie geweest en kreeg daar de indruk dat Amerpoort een heel brede instelling is die probeert zorgvernieuwing door te voeren.

We wilden niet alleen maar leuk over het terrein lopen. We wilden inzicht krijgen in de doelgroep: wie zijn dat, de mensen achter de zzp's? En we wilden weten hoe Amerpoort zich voorbereidt op de veranderingen in de wetgeving. De ingrepen zijn fors; dat zien wij hier op wetgevingsniveau. Maar hoe een zorgaanbieder daar vervolgens mee omgaat, is voor ons minder goed zichtbaar.

'We hebben gezien dat Amerpoort zich professioneel voorbereidt op de toekomst'

Het was ontroerend om te zien hoe vertrouwd en plezierig cliënten en medewerkers met elkaar omgaan. Medewerkers geven echte aandacht en hebben plezier in hun werk. En zoals Maxima zei dat 'de' Nederlander niet bestaat, zo merkten wij al snel dat 'de' verstandelijk beperkte niet bestaat. Iedere cliënt is een individu; er zijn grote onderlinge verschillen. Dat wisten we natuurlijk wel, maar we beseften en ervoeren het pas echt toen we met medewerkers praatten en hoorden hoe het dagelijks leven van cliënten eruit ziet. Het zijn niet zomaar kwetsbare mensen, het zijn kwetsbare mensen met een gebruiksaanwijzing. En je moet goed doorgeleerd hebben of als mantelzorg ervaringsdeskundig zijn om iemand met een beperking heel goed te kunnen ondersteunen.

Verder hebben we gezien dat Amerpoort zich professioneel voorbereidt op de toekomst. Er zit duidelijk een visie achter de aanpak. De organisatie moet keuzes maken die op korte termijn soms heel ingrijpende gevolgen hebben: cliënten die naar een andere locatie moeten of medewerkers die ander werk moeten gaan doen of misschien zelfs hun baan verliezen. Maar ik vind dat de cliënt daarbij altijd goed in beeld blijft. De organisatie probeert, gegeven het feit dat de wet verandert, het werk zo te organiseren dat de cliënt de ondersteuning krijgt die hij nodig heeft."

Ineke van der Voort (38)

Achtergrond

"Ik ben bestuurskundige, afgestudeerd in organisatie en management in de gezondheidszorg. Na mijn opleiding heb ik beleidsonderzoek gedaan voor (onder meer) het CVZ, het ministerie van Volksgezondheid en de Europese Commissie. Daarna heb ik elf jaar in de VVT-sector gewerkt, als beleidsmedewerker en later als bestuurssecretaris."

Werk nu

"Sinds augustus ben ik beleidsadviseur langdurige zorg bij het CVZ. Mijn adviezen gaan vooral naar de staatssecretaris van Volksgezondheid, omdat hij over de AWBZ gaat. Ik wil in mijn werk heel graag bijdragen aan een goede zorg voor kwetsbare mensen, zodat zij een plek in de maatschappij kunnen krijgen of behouden."

Volledig Pakket Thuis als aanvullende woonvorm

‘Baas in eigen huis’

Met ‘Volledig Pakket Thuis’ zijn cliënten zelf eigenaar van hun woonruimte en krijgen ze begeleiding en ondersteuning van medewerkers van Amerpoort. Dat kan een huis zijn dat ze zelf huren of kopen of een woning van Amerpoort. Dit jaar is Amerpoort gestart met het aanbieden van deze aanvullende woonvorm.

DOOR: MARIEKE VAN DOMMELE / FOTO: INEKE OOSTVEEN

“Het kabinet wil dat mensen met een verstandelijke beperking zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Het gaat daarbij vaak wel om kwetsbare mensen. Volledig Pakket Thuis (VPT) is een mooie vorm die tussen beschut wonen en zelfstandig wonen inzit”, vertelt Wiesje Heeringa, voorzitter van de Stuurgroep VPT Volwassenen en divisiedirecteur BinG!

Regie over leven

Heeringa maakt duidelijk dat er twee redenen zijn voor Amerpoort om deze nieuwe dienst aan te bieden. “Allereerst sluit het aan bij onze visie dat cliënten waar mogelijk de regie over hun eigen leven kunnen voeren. Ze zijn baas in eigen huis en zijn daarbij niet afhankelijk van een organisatie als Amerpoort. Dat past ook in de visie van de overheid die maximaal inzet op zelfredzaamheid van de cliënt.” Daarnaast is er een dringende, financiële reden. Het zorgkantoor heeft aangegeven dat Amerpoort met ingang van 2014 dertig plekken minder gefinancierd krijgt dan het aantal huidige verblijfscliënten. Het zorgkantoor financiert wel de kosten van VPT-plekken. “Het is heel belangrijk dat we daarom dertig huidige en/of nieuwe cliënten bereid vinden om de overstap te maken naar Volledig Pakket Thuis. Alleen dan kunnen we de begeleiding en ondersteuning aan al onze cliënten continueren”, aldus Heeringa.

In de praktijk betekent de korting van het zorgkantoor ook dat Amerpoort op dit moment alleen nieuwe cliënten kan aannemen die begeleiding en zorg willen afnemen via Volledig Pakket Thuis.

Op vrijwillige basis

Omzetting naar Volledig Pakket Thuis gebeurt alleen op vrijwillig basis benadrukt Heeringa.

‘Volledig Pakket Thuis (VPT) is een mooie vorm die tussen beschut wonen en zelfstandig wonen inzit’

“Het is een keuze die cliënten en hun vertegenwoordigers heel zorgvuldig moeten maken.” Op dit moment zijn managers in gesprek met cliënten die mogelijk in aanmerking komen voor ‘omzetting’ naar VPT. Drie aspecten spelen daarin een belangrijke rol, zo licht zij toe: “Allereerst zijn er zorginhoudelijke redenen om

juist wel of niet voor VPT te kiezen? Die vraag staat natuurlijk voorop. Daarnaast is er het financiële plaatje; een cliënt moet er niet financieel op achteruit gaan als hij of zij kiest voor VPT. Tenslotte: de woning moet ervoor geschikt zijn, dat betekent dat de woning voldoet aan de eisen voor huurtoeslag.”

Terugkeergarantie

Heeringa schetst het beeld van een cliënt die in aanmerking kan komen voor VPT: “Hij of zij is toe aan een nieuwe stap in zijn of haar ‘wooncarrière’, is 23 jaar of ouder, financieel stabiel en gedraagt zich als een verantwoord huurder. Ook moet hij/zij of de vertegenwoordiger in staat zijn om de overgang en de consequenties ervan te begrijpen.”

De stuurgroepvoorzitter is blij met de samenwerking met de Centrale Cliëntenraad over dit onderwerp. “Het overleg hierover verloopt goed. Op verzoek van de CCR is een terugkeergarantie afgesproken. Vanaf het moment dat de nieuwe situatie ingaat, blijven wij met de cliënt in gesprek over de voortgang en de ervaringen. Als VPT binnen twee jaar toch niet passend blijkt, garandeert Amerpoort terugkeer naar de huidige situatie.”

Interesse?

Bent u of de cliënt die u vertegenwoordigt geïnteresseerd in begeleiding via Volledig Pakket Thuis? Neem dan contact op met de manager van de locatie waar de cliënt woont. Of mail naar VPT@amerpoort.nl

Nieuwe directeur divisie BinG! Wiesje Heeringa

Ruim drie maanden is Wiesje Heeringa nu directeur van divisie BinG! Ze vertelt hoe zij bij Amerpoort is gekomen en wat haar drijft.

Vanaf het eerste moment dat Wiesje bij Amerpoort kwam, wist zij dat ze hier wilde werken. “De sfeer en het enthousiasme van de medewerkers viel me meteen op. Ik merkte tijdens mijn sollicitatie-gesprekken dat er respect is voor elkaar en dat iedereen erg gedreven is. De mensen hebben een positieve uitstraling, waarbij het altijd gaat om de cliënt. Dat voelde gelijk goed. Wat mij ook opvalt is dat veel mensen bij Amerpoort trots zijn. Trots op hun werk en wat zij samen met collega’s en cliënten bereiken, maar ook trots op de organisatie zelf.”

Wiesje heeft al heel wat voetstappen liggen in de zorg. Voordat ze bij Amerpoort kwam werken, was ze onder andere directeur bij woonzorgconcern IJsselheem in Kampen. “Van oorsprong ben ik socio- loog Beleid en Management Gezondheidszorg. Ook werkte ik als wijkverpleegkundige in de thuis- zorg. Door die achtergrond en mijn ervaring bij ouderenzorgorganisatie IJsselheem, ben ik goed op de hoogte van de Wmo. De ouderenzorg is namelijk al zes jaar geleden voor een deel bij de gemeente ondergebracht.

Hoe Amerpoort zich op de Wmo voorbereidt? Wiesje vindt het heel goed dat de organisatie dit jaar is gestart met lokale overleggen, waarin verschillende medewerkers van Amerpoort (managers, begeleiders en medewerkers van de afdelingen Financiën & Informatievoorziening en Personeel & Organisatie) op gemeentenniveau met elkaar samenwerken. “Het is belangrijk om het samen te doen. Het is voor mensen met een verstandelijke beperking allemaal heel complex. Ik wil voorwaarden creëren om het met en voor kwetsbare mensen zo goed mogelijk te doen. Dat is wat mij drijft.”

Quality time

In mijn werk krijg ik vaak oude 78-toeren- platen in handen. Sommige zijn bijna een eeuw oud. Soms zit er nog een originele hoes omheen met tekeningen erop. Mensen die gezellig om een ‘His Masters Voice’ pathefoon zitten. Mannen met strak naar achter gekamd haar, lopend op zwart-witte lakschoenen. Dames met hoeden en lange jurken in een soort matrozenlook. Op de achtergrond kabbelt een fonteintje en iedereen geniet van de klanken die de hoorn van de oude platenspeler richting veranda stuurt. Het tafereeltje straalt een ongedwongen sfeer uit. Er lijkt geen enkele vorm van hectiek waarneembaar.

Pasgeleden is mijn zoon 21 jaar geworden. Hij kreeg een nieuwe smartphone en is nu in staat om de ultieme manier van communiceren te ervaren. ‘s Avonds besluit ik om in een donkerbruine kroeg een paar pintjes met hem te pakken. Als we loskomen van de dagelijkse hectiek gaat ons aanvankelijke bierpraatje ineens de diepte in. Zoonlief geniet van dit samen- zijn en laat weten apetrots te zijn op zijn broertje. Ook de onvoorwaardelijke liefde voor zijn moeder steekt hij niet onder stoelen of banken. De vader/zoon-relatie maakt plaats voor een uiterst relaxed gevoel van vrienden onder elkaar. Hetzelfde gevoel dat men honderd jaar geleden bij de oude platenspeler ook moet hebben gehad. Pure ‘quality time’. Dit gaan we vaker doen...

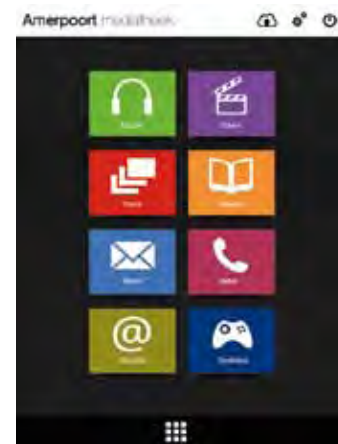
Marcel Eckenbach is vader van een zoon die onder begeleiding van Amerpoort werkzaam is bij Lunchroom Terminus De Onthaasting in Amersfoort.

AMERPOORT BOUWT MEDIATHEEK KLIKIK

Amerpoort gaf eind oktober het officiële startsein voor de bouw van Klikik: een gebruiksvriendelijk op maat gemaakt toegangsscherm en een digitale mediatheek voor cliënten. Cliënten, vrijwilligers en medewerkers (van de computerschool) van Amerpoort bedachten het prototype van Klikik. Externe leveranciers gaan de digitale mediatheek nu bouwen.

De verwachting is dat begin 2014 de eerste cliënten van Amerpoort met hun eigen Klikik-toegangsscherm op internet kunnen. Een redactiegroep van cliënten gaat de digitale mediatheek van Klikik vullen. Ook gaan zij andere cliënten helpen met op maat gemaakte toegangsschermen en het gebruik van de mediatheek. Klikik is dus voor en door cliënten.

De Klikik-redactiegroep is samen met dagbesteding LeOn (Leren en ontwikkelen) en Amerpoort TV verhuisd naar een nieuwe ruimte boven Station Hilversum CS. Ben je een jongere met een verstandelijke beperking en heb je interesse voor multimedia? Er is nog plek in de Klikik-redactiegroep.

KAARSENMAKERIJ NAAR MAROKKO

Vier cliënten en drie medewerkers van dagbesteding De Punt in Soest vertrekken eind januari voor een week naar Marokko om een collega-zorgorganisatie te helpen een eigen kaarsenmakerij op te zetten. Zij gaan in Marokko de mensen de kneepjes van het ambacht bijbrengen. Amerpoort biedt de inventaris aan voor deze nieuwe kaarsenmakerij. Voor zowel cliënten als de medewerkers van De Punt wordt dit een heel bijzondere reis.

PETER HUIJSSEN ONTVANGT GOUDEN DOMTOREN

Cliënt Peter Huijsen is al vijftien jaar vrijwilliger bij Jeugd en Ontspanningsvereniging Geuzenwijk in Utrecht. Voor deze bijdrage spelde burgemeester Aleid Wolfsen hem eind oktober de Gouden Domtoren op. Dit is een blijk van waardering voor vrijwilligers.

In het buurthuis Het Geuzenkwartier schenkt en serveert Peter drankjes tijdens de klaverjas- en bingoavonden. Ook staat hij op carnavalsavonden als assistent-portier aan de deur. Het verenigingsbestuur waardeert zijn inzet zeer. Peter is dolblij dat hij het gouden Dommetje heeft ontvangen. "Ik had dit echt niet verwacht. Nu sta ik in de boeken bij de gemeente", zegt hij trots. "Het is mijn passie om vrijwilliger te zijn, ik vind het heel leuk om iets voor anderen te doen."

‘WE ZIJN NA VANDAAG ALLEMAAL EEN BEETJE VRIEND’

Zo'n 180 cliënten van de divisie Regio kwamen zaterdag 2 november naar de vierde conferentie Kleur Bekennen bij de KNVB in Zeist. Dit keer was het thema 'vriendschap'. Cliënten konden in verschillende workshops iets voor een vriend maken, over vriendschap praten of vrienden worden. Er was van alles te doen en te leren. Buiten in de 'all you need is vriendschap'-bus konden deelnemers een videoboodschap maken voor een goede vriend. Op de 'Vriendschapswensen-muur' mochten zij een oproep doen voor een maatje. Dutchy, de mascotte van het Nederlandse elftal, maakte die dag overigens de meeste vrienden. Alle cliënten wilden met hem op de foto. De conferentie werd afgesloten in de grote zaal. Cliënten konden iets zeggen, zingen of laten zien. "We zijn na vandaag eigenlijk allemaal een beetje vriend", zei een meisje. Iedereen ging vrolijk en vol verhalen naar huis, met een nieuwe vriend of match, een cupcake en een vriendschapsbandje.

THEATER TOTAAL SPEELT SAMEN MET SENIOREN

De acteurs van Theater Totaal speelden begin december samen met ouderen van woonzorgcentrum Zuilenstein (onderdeel van Zorgspectrum) in Nieuwegein de voorstelling 'Niet van gisteren'. Zij gingen samen aan de slag met het thema 'Vroeger toen ik jong was, later als ik oud ben'. Het werd een ontmoeting tussen twee verschillende werelden: jonge mensen met een verstandelijke beperking en senioren. Als vanzelf kwam hieruit een bijzondere theatervoorstelling tot stand. De wethouder van cultuur van gemeente Nieuwegein Hans Reusch was onder de indruk. "Ik kon zien dat deze twee zeer verschillende groepen elkaar vitaliteit gaven. Het was een theatervoorstelling vol zorgzaamheid, tederheid en humor."

Amerpoort doet mee in buurtteams Utrecht en Amersfoort

Op afstand dichtbij voor kwetsbare burgers

Ondersteuning van mensen met een ambulante hulpvraag moet anders worden aangepakt, vinden de gemeenten. Zij willen deze zorg dichtbij, beter herkenbaar, minder bureaucratisch en goedkoper organiseren. Daarom richten gemeenten nu buurtteams op. Om alvast ervaring op te doen met deze nieuwe manier van werken, neemt Amerpoort actief deel in buurtteams in Amersfoort en Utrecht.

DOOR: SIMONE LENSINK / FOTO: MARK VAN HERPEN

Er gaat de komende tijd veel veranderen in de zorg. Gemeenten spelen in al die veranderingen een belangrijke rol. Zij nemen vanaf 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid voor jeugdzorg en de ondersteuning van mensen met een beperking over van het rijk en de provincies.

Het jeugdstelsel is toe aan vernieuwing; er is veel bureaucratie en de hulpverlening is versnipperd. Daarom krijgen gemeenten vanaf 2015 de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van alle zorg aan kinderen, jongeren en hun opvoeders.

De ondersteuning aan mensen met een ambulante hulpvraag moet vanaf 2015 meer gericht zijn op het meedoen in de maatschappij en het versterken van de zelfredzaamheid. Buurt- en wijkteams staan dichtbij de inwoners en kunnen snel en efficiënt inspelen op hun vragen. Daarom zijn gemeenten als Amersfoort en Utrecht al aan het experimenteren met deze teams.

Zelf oplossen

Een buurtteam bestaat uit professionals van verschillende zorgorganisaties, bijvoorbeeld uit de psychiatrie, het welzijnswerk, maatschappelijke

opvang en de gehandicaptensector. De teamleden bieden ondersteuning als daar behoefte aan is. Maar eerst zullen zij kijken of de cliënt zijn problemen zelf kan oplossen, eventueel met ondersteuning van een familielid, vriend of vrijwilliger. Als de cliënt en het buurtteam het probleem niet kunnen oplossen, verwijst het team naar professionals in de tweede lijn.

‘Het buurtteam moet maximaal gebruik maken van de eigen kracht van de cliënten en hun sociale netwerk’

Amerpoort wil haar expertise graag inbrengen in deze teams. Zo is Isabell Boesveld, manager bij divisie BinG!, teamleider van het Utrechtse Buurtteam Zuilen. Andere medewerkers draaien mee in de teams van Overvecht, Ondiep, Kanaleneiland en Leidsche Rijn. In Amersfoort doet Amerpoort mee in Kruiskamp/Koppel, Soesterkwartier en Zielhorst/Schothorst en Vathorst.

Dat betekent dat in Amersfoort en Utrecht samen ruim zestig cliënten van Amerpoort ondersteuning krijgen van iemand uit een buurtteam. Hun aantal zal de komende maanden groeien, omdat begeleiders van Amerpoort hun taken overdragen aan de professionals in de teams.

Op afstand dichtbij

Een (licht) verstandelijke beperking is soms een klein, maar vaak een groot probleem. De beperking zorgt er geregeld voor dat mensen schulden krijgen, verslaafd raken of overlast veroorzaken. Buurtteams besteden daarom veel aandacht aan preventie: hoe voorkomen we dat mensen in de problemen raken?

De teams waarin Amerpoort nu actief is, opereren vanuit de visie: op afstand dichtbij. De teams zijn laagdrempelig, ze werken effectief en letten goed op de kosten. Ze staan voor ‘geborgde zelfredzaamheid’; dat wil zeggen dat ze er zijn als iemand het zelf even niet redt. Ze volgen de wijkbewoner, maar zijn alleen actief aanwezig als dat echt nodig is.

In de steigers

Het buurtteam in Zuilen staat inmiddels in de steigers. Vanaf 6 januari beantwoordt het vanuit zijn onderkomen aan de Koppenstokstraat ondersteuningsvragen van inwoners. Teamleider Isabell Boesveld: “Er staat een team van veertien professionals van verschillende Utrechtse organisaties klaar. Het leuke daarvan is dat we allemaal generalisten moeten worden en gebruik moeten maken van elkaars expertise.”

Verbindingsteam steunt probleemjongeren

Jongeren die dreigen vast te lopen – thuis, op school of op het werk – kunnen sinds kort een beroep doen op een zogeheten verbindingsteam. In de regio's Eemland, Gooi- en Vechtstreek en Vallei bieden zulke teams jongeren de mogelijkheid om met een vertrouwenspersoon hun problemen aan te pakken. Deze 'coach' krijgt ondersteuning van deskundigen van het team.

De drie verbindingsteams zijn een initiatief van het Netwerk voor Jeugd, waarin Altrecht, Amerpoort, Reinaerde, Youké, Yellinek Gooi & Vechtstreek en Trajectum zitten. Amerpoort heeft een medewerker in het verbindingsteam Gooi- en Vechtstreek.

Het verbindingsteam richt zich op jongeren van 12 tot 23 jaar die bijvoorbeeld als gevolg van drugsgebruik of geweld dreigen uit huis te worden geplaatst. De hulp wordt zo georganiseerd dat zij in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. De jongeren kunnen gewoon naar school of werk en krijgen de kans hun mogelijkheden te ontplooiën.

Het team stelt samen met de jongere een 'coachprofiel' op. Welke oom, sportcoach of leerkracht wil minimaal een jaar lang deze jongere ondersteunen? De vertrouwenspersoon staat er vervolgens niet alleen voor; hij of zij kan beschikken over de kennis en ervaring in het verbindingsteam. Het team werkt op zijn beurt samen met school, huisarts en politie en zoekt aansluiting met andere zorgteams in de wijk.

In Zuilen woont een groot aantal kwetsbare mensen. Er zijn veel problemen met werkloosheid, verslaving, psychiatrie en schulden, weet Isabell. "Samen met de woningcorporaties gaan we deze mensen bezoeken. We kijken wat er aan de hand is en of we kunnen helpen bij het oplossen van de financiële problemen. Daarom zit er ook een sociaal raadsman in het team. En we gaan nauw samenwerken met huisartsen, politie en het welzijnswerk."

Gezond verstand

Het normale leven, het gezonde verstand en de eenvoudige oplossingen vormen het uitgangspunt voor de aanpak van de buurtteams in Utrecht. Isabell: "Daar zijn de teamleden op geselecteerd. Het zijn mensen die buiten de gebaande paden durven te treden. Zij durven een voordeur binnen te stappen, kunnen complexe problemen ontrafelen en zijn goed in samenwerken."

'Zorgen voor' zal volgens Isabell plaats maken voor 'zorgen dat'. "Die omschakeling gaan we echt maken. Het buurtteam moet maximaal gebruik maken van de eigen kracht van de cliënten en hun sociale netwerk. Daarbij vormen de mogelijkheden van de cliënt steeds het uitgangspunt; niet de beperking."

De teamleider realiseert zich goed dat deze omslag veel vraagt van medewerkers in de zorg. "Tegelijkertijd zie ik dat we hier een belangrijke slag kunnen maken. We werken efficiënter: we gaan niet meer met vijf hulpverleners in één gezin aan de slag. En we besparen kosten. Vanaf 2015 krijgt het buurtteam een budget op basis van de problematiek in de wijk. Daar zullen we het mee moeten doen. We hebben een jaar om uit te vinden hoe we dat het beste kunnen doen."

Geestelijk verzorger stelt morele vragen

Waarom doe je wat je doet?

Amerpoort heeft sinds enkele maanden een fulltime geestelijk verzorger: Annemieke Kappert zag haar parttime functie uitgebreid worden naar 36 uur. Naast haar pastorale taken gaat ze zich bezighouden met ethiek binnen de organisatie. Een opmerkelijke ontwikkeling in tijden van crisis en bezuiniging?

DOOR: BERT VAN DER KRUK / FOTO'S: INEKE OOSTVEEN

Annemieke is de drijvende kracht achter Namen Noemen op locatie Nieuwenoord, de jaarlijkse herdenking van overledenen. Ze leidt uitvaarten en gaat geregeld voor in vieringen van de oecumenische geloofsgemeenschap van Amerpoort, De Open Poort. Maar ze doet meer dan dat, zeker sinds haar functie met twintig uur is uitgebreid.

Het zijn vooral ethische vragen die haar vanaf nu meer bezighouden, dus vragen over goed en kwaad. Dat klinkt afstandelijker en abstracter dan het is. Het gaat namelijk om morele vragen waar iedereen binnen Amerpoort tegenaan kan lopen, als cliënt, begeleider of manager. “Wat is goed voor onze cliënten? En pakken we ons werk eigenlijk wel goed aan?”

Prikkelen

Annemieke: “We hebben de mond vol van kwaliteit van zorg. Maar wat is dat precies? Wat verstaan we er onder in ons dagelijks werk? We staan daar vaak zo weinig bij stil,

omdat we druk zijn en genoeg andere dingen te doen hebben. Als we alsmaar bezig zijn met de vraag hoe we ons werk nog efficiënter kunnen doen of waarop we nog verder kunnen bezuinigen, dan vergeten we waarom we als organisatie uiteindelijk op aarde zijn.”

Spreken we hier met het ‘geweten van Amerpoort’? “Nee zeg, alsjeblieft niet”, reageert de geestelijk verzorger onthutst. “Maar ik wil mensen wel prikkelen: wat doen we nou eigenlijk? Ik wil de gevoeligheid voor dergelijke vragen bevorderen, een ethische sensitiviteit. Zodat we in gesprek gaan over de vraag hoe we met z’n allen nog betere zorg kunnen leveren.”

Een moreel beraad is daarvoor een hele goede vorm; een gesprek binnen een team over een ethisch dilemma waarmee een medewerker of een cliënt worstelt. Annemieke heeft er de laatste maanden in diverse woon- en dagbestedinglocaties van Amerpoort goede ervaringen mee opgedaan. Daarbij kan het om zeer uiteenlopende lastige vragen gaan. Mag bijvoorbeeld een cliënt in een uitzonderlijk geval zijn geld in de kluis opbergen? Is dagbesteding voor een zeventigjarige cliënt eigenlijk nog wel verantwoord? Hoe serieus nemen we iemands verlangen naar kinderen of – in een heel ander geval – juist naar het einde van het leven?

Verhelderen

Annemieke is ervan overtuigd dat in teamvergaderingen veel van zulke onderwerpen aan bod komen, maar vaak zijdelings en veel te vluchtig, omdat alle aandacht uitgaat naar de organisatie van de zorg zelf. Dat is logisch. “Maar hebben we dan nog wel voldoende tijd en sensitiviteit om te zien wat de ander, de cliënt, echt raakt? In de waan van de dag kunnen we makkelijk op de automatische piloot gaan werken. Het is belangrijk om dat te voorkomen.”

Daarom is het goed om op gezette tijden een moreel beraad te houden, specifiek over zo'n lastige morele kwestie. Dat is heel wat anders

**‘Met elkaar in gesprek
gaan over het werk en
wat ons daarbij drijft.
Zonder waardeoordeel’**

dan een casus voorleggen aan een ethische commissie met deskundigen erin (die binnen Amerpoort een kort leven beschoren was). Hier gaat het immers om mensen op de werkvloer zelf die met z'n allen in beraad gaan, heel concreet. Na twee uur praten is er meestal een passende oplossing gevonden. En de rol van Annemieke? “Mijn taak is de verschillende standpunten aan te horen en de boel zo nodig te verhelderen.”

Er zijn ook andere manieren denkbaar om de ethische sensitiviteit binnen de organisatie te vergroten. Annemieke is voorstander van een moreel café, waar geregeld gediscussieerd wordt over gevoelige thema's. Maar ze ziet zichzelf ook wel wat vaker spontaan een woonhuis of dagbestedingslocatie binnenlopen om daar aan de medewerkers te vragen waarom ze doen wat ze doen. “Om met elkaar in gesprek te gaan over het werk en wat ons daarbij drijft. Zonder waardeoordeel.”

Geloven

Ondertussen gaan ook Annemiekes andere taken gewoon door. Vaak hebben die te maken met afscheid, rouw en verdriet. Als cliënten in hun laatste levensfase komen of overlijden, kunnen begeleiders en verwanten een beroep op de geestelijk verzorger doen. “Over die laatste fase hebben we het meestal niet zo graag. Wat mij betreft hebben we het er veel vaker over. Weten we als begeleiders of verwanten wat iemand wil bij zijn afscheid? Hebben we een document met laatste wensen? Is het levensverhaal opgetekend?”

Bij de uitvaart kan Annemieke als geestelijk verzorger het woord doen, maar ze kan ook als ritueelbegeleider het afscheid op een persoonlijke, symbolische manier vormgeven. Wat ze daarbij zelf – in religieuze zin – gelooft, doet er minder toe. “Ik geloof in mensen, in de kracht van mensen. Ik hoef niemand over te halen om iets te geloven, want in mijn geloofsbeleving mag iedereen dat zelf weten. Ik geloof in respect. En in aandacht.”

Themadag over de Wmo

‘Trek uw wethouder aan zijn jasje’

Wat betekenen de ingrijpende wijzigingen in de zorg voor mijn kind? Dat was de belangrijkste vraag voor veel verwanten op de themadag van de Centrale Cliëntenraad (CCR) begin november. Het thema ‘de veranderingen in de AWBZ en de komst van de Wmo’ bleek een schot in de roos.

TEKST EN FOTO'S: LISETTE STEKELBURG / ILLUSTRATIE: MARK VAN HERPEN

Het Cultureel Centrum zit vol met ruim tweehonderd cliëntvertegenwoordigers. Zij luisteren onder andere naar Jo Terlouw, directeur belangennetwerk Kansplus voor mensen met een verstandelijke beperking. “Van de 28 miljard die per jaar wordt uitgegeven aan de AWBZ, gaat nu 7 miljard naar de gehandicaptenzorg en dat vinden velen teveel. De komende jaren krijgen we te maken met meerdere decentralisaties en bezuinigingen waaronder de AWBZ en Wmo. De verantwoordelijkheid verschuift van het rijk naar de gemeente.”

Bundel uw krachten

Terlouw legt uit wat dat kan betekenen. “Straks zit de gemeente-ambtenaar bij u aan de keukentafel. Bent u daarop voorbereid? De ambtenaar gaat u de bal toespelen. Hij zal vragen of u de zorg zelf kunt regelen en of u meer kunt bijbetalen. Zorg dat u dit gesprek dus goed ingaat.”

Terlouw is verontrust over alle maatregelen. “Ik wil dat de kwaliteit van leven van de cliënt gewaarborgd blijft.” Hij doet een dringende oproep. “Kom op voor uw kind of broer of zus. Trek de wethouder of ambtenaar van uw gemeente aan de jas. Bundel uw krachten, sluit u aan bij een verwantenraad. Vorm een netwerk en laat van u horen!”

Keuzes maken

Amerpoort-bestuurder Paul Willems ondersteunt deze oproep. Ook geeft hij aan dat de organisatie door de bezuinigingen andere keuzes moet maken. “Wat doen we wel en wat doen we niet meer?” Deze keuzes wil hij samen met de CCR nemen.

Alfons Klarenbeek

(Programmamanager Transitie Amerpoort) geeft een paar concrete voorbeelden van nieuwe initiatieven. Zo werkt Amerpoort in Nijkerk samen met kinderopvang Villa Vrolijk, waardoor kinderen met en zonder beperking samen naar een kinderopvang kunnen. Ook ondersteunt de organisatie in

Almere drie ouderinitiatieven en is zij actief in sociale buurtteams in Amersfoort en Utrecht.

Vragen stellen

Na afloop van de lezingen stellen veel cliëntvertegenwoordigers de vraag wat deze veranderingen nu voor hen concreet betekenen. Zo komt een verwant te weten dat bijna alle cliënten van locatie Nieuwenoord wel te maken krijgen met bezuinigingen, maar binnen de AWBZ blijven en niet te maken krijgen met de Wmo. “Op niet alle vragen is nu al antwoord, omdat veel wetten nog in de maak zijn”, zegt CCR-secretaris Hélène Hülsenbeck. Toch hoopt zij dat deze dag meer helderheid heeft gebracht.

‘Helder maar verontrustend verhaal’

De lezingen op de themadag vond **Jopie Smit** verhelderend en verontrustend. Zij is mentor/bewindvoerder van Bettie Faasse (73) die bij de joodse woonlocatie Etrog woont in Amersfoort. “Ik heb er een hard hoofd in hoe de gemeente zich gaat opstellen. Heeft zij wel verstand van zaken? En gaat de gemeente het geld wel uitgeven aan de zorg of gaat het ergens anders heen?”

Volgens haar is het allemaal wat veel voor cliënten. “De verschuiving door de vervoersbezuinigingen heeft al veel onrust gegeven. Bettie moest opeens van dagbesteding De Mengelmoes naar De Foortse Brug. Dat vond zij best moeilijk. Veranderingen hebben veel invloed op haar, dus ik hoop dat zij niet veel te maken krijgt met nieuwe wijzigingen.”

Smit vindt een themadag over de Wmo en AWBZ heel zinvol. “Ik hoop wel dat er een vervolg komt, zodra er vanuit de overheid en Amerpoort meer bekend is.”

‘Kiezen tussen verstand en gevoel’

“Deze dag geeft mij nog meer inspiratie om me actief in te blijven zetten voor de verwantenraad”, vertelt **Karin Loohuizen**. Haar dochter Nadine (23) woont thuis en gaat vier dagen per week naar dagbestedinglocatie Het Leemveld in Soest. “In de verwantenraad van Het Leemveld kunnen we bovendien weer mensen gebruiken. We zijn veel ouders kwijtgeraakt doordat veel cliënten door de vervoersbezuinigingen naar een andere dagbesteding zijn gegaan.”

Loohuizen zit in dubio over de toekomst van haar dochter. “Ik vermoed dat Nadine vanaf 1 januari 2015 tussen wal en schip valt. Moet ik er voor zorgen dat zij voor die datum niet meer thuis woont? En zo ja, hoe weet ik zeker dat ze goed voor haar zorgen? Het is echt een keuze tussen verstand en gevoel. Ik wil nog helemaal niet dat zij het huis uit gaat.”

Ze schrikt ervan als ze hoort hoe er landelijk wordt gekort op de zorg. “Hoe houden we zo de zorg op een acceptabel niveau? Het lijkt wel of we teruggaan naar de jaren dertig. Daar kan ik als moeder wakker van liggen. Voor gemeenten zelf is ook veel onduidelijk. Ik heb wethouder Rosan Coppes van Soest uitgenodigd om op bezoek te komen. Zo kon ik haar laten zien hoe het is om een gehandicapt kind thuis te verzorgen. Die kans greep zij met beide handen aan.”

‘Niet alleen luisteren, maar in dialoog’

Marcel Pols is sinds maart voorzitter van de CCR. Zijn zoon Hidde (14) logeert regelmatig bij logeershuis Mozaïek en gaat naar de woensdagmiddagactiviteiten van Ratjetoe. Marcel vertelt waarom hij voorzitter is geworden. “Ik wil opkomen voor een kwetsbare doelgroep. De CCR vindt het belangrijk dat de kwaliteit van leven binnen en buiten Amerpoort over-eind blijft. Dat er een gezond evenwicht is tussen wat Amerpoort wil en het belang van de cliënten. Wat dat betreft is er in deze tijd een hoop werk te verrichten.”

Volgens Pols wordt de rol van verwanten alleen maar belangrijker. “Door de overheidsmaatregelen worden gemeenten voor verwanten een belangrijke gesprekspartner. Spreek dus bij de komende gemeenteraadsverkiezingen uw lokale politici aan op hun plannen voor gehandicapten. En wellicht is het mogelijk om als verwant deel te nemen in een Wmo-raad van uw gemeente.”

De CCR-voorzitter wijst er op dat er nog plek is binnen de CCR en de lokale verwantenraden van Amerpoort. “Het is zeker nu belangrijk dat deze plekken worden bezet. Ik hoop verder dat Amerpoort zich de komende tijd niet alleen op bezuinigingen richt, maar ook blijft investeren in betere zorg.”

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Extra kleur aan het leven

Diverse bedrijven uit de wijde omgeving onderhouden een warme relatie met Amerpoort. Zoals energieleverancier Oxxio. Het bedrijf maakte twee jaar geleden tijdens NL Doet kennis met Amerpoort. Sindsdien heeft een team van Oxxio al vijf keer een bezoek aan Nieuwenoord gebracht. "De eerste keer moest ik best even slikken."

DOOR: SIMONE LENSINK / FOTO: INEKE OOSTVEEN

Tijdens de grote vrijwilligersactie in 2011 wilde Oxxio, gevestigd in Hilversum, het liefst een bijdrage leveren aan een project in de regio. "Bij Meridiaan op Nieuwenoord voelden we meteen een klik", zegt Sander Bakker. Hij is manager Customer Services, een afdeling van Oxxio die bij Amerpoort aan de slag ging. "Wij voelen ons verantwoordelijk voor de maatschappij en willen iets doen voor mensen die zelf de middelen of de mogelijkheden niet hebben."

Zijn collega Miranda Tijmens, teamleider Human Resources, schetst hun inzet: "Wij zijn bij woonlocatie Meridiaan begonnen met het zomerklaar maken van de tuin: de tuinmeubels

schoonmaken, nieuwe plantjes erin, de ramen lappen... Gewoon lekker de handen uit de mouwen. Het was heel gezellig met de cliënten. Zij probeerden op hun manier te helpen en genoten van het buiten zijn."

Even slikken

Na die eerste klus was iedereen zo positief dat direct het idee ontstond om nog eens terug te komen. Miranda: "We hebben dat daarna in overleg met de locatie zelf geregeld. We nodigen telkens alle Oxxio-medewerkers uit om mee te gaan. Zij doen dat op vrijwillige basis. Twee halve dagen per jaar gaan we met een groep van tien tot vijftien medewerkers naar Amerpoort."

Sander Bakker: "De eerste keer dat ik de bewoners van Nieuwenoord zag, moest ik best even slikken. Dat zeg ik heel eerlijk. Dit zijn mensen die je in het dagelijks leven niet vaak tegenkomt. Maar het was direct gezellig met zowel de cliënten als de begeleiders. We hebben echt een band met hen opgebouwd. Ik neem er nu graag een middag vrij voor."

Miranda Tijmens: "Bewustwording is voor ons belangrijk. Juist omdat we de cliënten van Meridiaan in het dagelijks leven niet vaak tegenkomen, vinden we het belangrijk dat onze medewerkers op Nieuwenoord komen. We zien dat het iets doet met de mensen die bij Amerpoort aan de slag gaan. Daarom hebben we bijvoorbeeld ook al een paar keer bij jullie vergaderd. Het is mooi dat die mogelijkheid er is."

Kleine moeite

Roelof Sneep, sinds kort coördinator Maatschappelijk Betrokken Ondernemen (MBO) bij Amerpoort, vindt Oxxio een goed voorbeeld van de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij Amerpoort. Maatschappelijk betrokken ondernemen is niet eenmalig en geen eenrichtingsverkeer. "Ik vind het belangrijk dat de organisatie - of een locatie - een relatie aangaat met een bedrijf. En dus ook een weder-vraag stelt: Wat kunnen wij voor jullie doen? Deze vraag wordt in de toekomst steeds belangrijker."

Foto links:

Feestelijke opening belevingstuin Meridiaan

Roelof helpt locaties hiermee graag verder. Hij biedt medewerkers kennis, vaardigheden en methodieken aan. Ook wil hij de MBO-aanvragen en -projecten coördineren, bestaande contacten intensiveren en nieuwe contacten leggen. "De inzet van MBO helpt ons om meer kleur te geven aan het leven van mensen met een verstandelijke beperking. Dat is waar het om draait."

1000 DROMEN DROMEN

Duizend dromen en nog veel meer...

Er zijn verschillende mogelijkheden voor bedrijven om bij of met Amerpoort aan de slag te gaan:

- **Handen uit de mouwen:** iets praktisch doen voor cliënten, bijvoorbeeld de aanleg van een tuin of het opknappen van de gemeenschappelijke ruimte;
- **Dubbel genieten:** iets samen ondernemen met cliënten, bijvoorbeeld een uitje naar de dierentuin of een restaurant;
- **Verhuur van Amerpoort-locaties** voor bijeenkomsten van bedrijven, in combinatie met een MBO-activiteit;
- **Inzet van de expertise van een bedrijf,** bijvoorbeeld een ict-bedrijf dat kennis levert voor het automatiseren van bepaalde handelingen in een woongroep;
- **1000 Dromen Dromen:** bedrijven vervullen dromen van individuele cliënten.

Bent u benieuwd wat we voor elkaar kunnen betekenen? Neem dan contact op met Roelof Sneep via r.sneep@amerpoort.nl of 06 53 20 97 86.

Amerpoort krijgt betaald voor de zorg en de primaire levensbehoeften van cliënten, vervolgt de MBO-coördinator. "Maar niet voor alle leuke dingen daaromheen, zoals een nieuwe fiets, een dagje uit of een zomerse barbecue. Het is mooi als er bedrijven zijn die daar een bijdrage aan willen leveren. Nog mooier is als wij daar ook iets tegenover kunnen stellen. Dat is overigens niet altijd gelijkwaardig. Een bedrijf dat de kinderen van kinderdagcentrum Onder één Dak meeneemt naar het Dolfinarium, vindt het vaak leuk om een grote foto van zo'n uitstapje aan de muur te hangen. Het is een kleine moeite om zo'n foto te maken en een mooi gebaar naar het bedrijf."

De wederkerigheid in de relatie met bedrijven gaat verder dan het schenken van een leuke foto en zelfs verder dan het bevorderen van de integratie. Roelof: "Het zou mooi zijn als we op deze manier cliënten ook een plekje kunnen bieden in de maatschappij, bijvoorbeeld door werk te creëren bij reguliere bedrijven. Keune

in Soest is daar een mooi voorbeeld van. Daar draait een groep cliënten gewoon mee in de productie, onder leiding van twee begeleiders van Amerpoort. Ik hoop dat we dit soort voorbeelden komend jaar kunnen uitbreiden."

Brutaal zijn

De MBO-coördinator benadrukt dat locaties zelf het beste een relatie kunnen aangaan met bedrijven. "Het werkt veel beter als een begeleider van een woonlocatie bij de supermarkt om de hoek binnenstapt en bijvoorbeeld vraagt naar werk voor cliënten of mogelijkheden voor samenwerking of sponsoring. Het is makkelijker een relatie aan te gaan met bedrijven die weten wie je bent. Je mag daar best brutaal in zijn. Het uitgangspunt van Amerpoort is dat we óók iets voor dat bedrijf willen betekenen. Op die manier komt er écht een verbinding tot stand. Mijn ervaring is dat bedrijven het helemaal niet erg vinden als je een vraag stelt. Ze kunnen ook 'nee' zeggen..."

wat doe jij?

Gert-Jan van Leersum

Deskundig en Betrokken

Gert-Jan van Leersum (49) woont op locatie Hardenbroek in de nieuwbouwwijk Vleuterweide in Utrecht. Een vriendelijke, welbespraakte man die graag meedenkt en meepraat op alle niveaus.

Door: Naomi Tieman / foto: Ineke oostveen

Gert-Jan is sinds februari lid van de cliëntenraad Wmo van de gemeente Utrecht. "Wmo staat voor Wet maatschappelijke ondersteuning. Er gaan veel dingen veranderen in de toekomst", legt Gert-Jan uit. De Wmo-raad adviseert de gemeente bij het maken van beleid. Veel van de leden vertegenwoordigen een belangenorganisatie uit de zorg. Zo ook Gert-Jan, hij zit in de raad namens de LFB, de belangenorganisatie voor en door mensen met een verstandelijke beperking.

Ervaring

Zijn lidmaatschap van de Wmo-raad komt niet uit de lucht vallen. Ervaring in vergaderen en meepraten heeft Gert-Jan te over. "Ik zit in de lokale cliëntenraad van Hardenbroek. Ik ben al tien jaar lid van de Centrale Cliëntenraad van Amerpoort en ik werk twee dagen in de week voor de LFB. "De Wmo-raad ging zelf op zoek naar iemand met een verstandelijke beperking die mee wilde praten. "Ingrid van de Centrale Cliëntenraad dacht direct aan mij, omdat ik veel ervaring heb en omdat ik met e-mail kan omgaan en zo. Ik zei meteen ja."

Aanpoten

De Wmo-raad komt eens in de zes weken bij elkaar. Van tevoren krijgt iedereen een e-mail met achtergrondinformatie over de onderwerpen. "Ik heb weleens e-mail gehad met achttien

bijlagen! Soms is het flink aanpoten hoor, zoveel lezen." Als het te ingewikkeld is, roept Gert-Jan de hulp van de begeleiding in. Ook tijdens de vergaderingen zelf zal Gert-Jan trouwens niet schromen om uitleg te vragen als iets te snel gaat of te ingewikkeld is.

Een onderwerp waar Gert-Jan zich graag sterk voor maakt, is de regiotaxi. Hij ziet dat het veel problemen veroorzaakt als taxi's te laat komen of (nog erger) helemaal niet komen opdagen. "Voor veel mensen die ik ken, is dat een moeilijke situatie. Wat ik er leuk aan vind, is dat de dingen die ik in de vergadering zeg, ook echt bij de regiotaxi terechtkomen. Of zij er ook iets mee doen, weet ik niet", lacht hij. Hoewel niet alle onderwerpen van toepassing zijn op Gert-Jan en zijn achterban, verdiept hij zich in alle agendapunten. "Natuurlijk! Je wilt toch mee kunnen praten. Dan moet je je er toch in verdiepen. Als ik tijdens een vergadering ergens een idee over heb, kan ik dat wel gewoon zeggen, ook al gaat het niet over mij."

IN DE ETALAGE

Tien jaar onthaasten

Terminus De Onthaasting in Amersfoort bestaat tien jaar. Dat wil de lunchroom niet ongemerkt voorbij laten gaan. Medewerkers en vrijwilligers organiseerden begin december de tiendaagse 'vorstelijk onthaasten' met elke dag leuke activiteiten. Zo kwamen mantelzorgers op bezoek voor een vorstelijke high tea. En op 10 december kon iedereen voor tien euro wereldgerechten eten.

De Onthaasting ontstond tien jaar geleden als initiatief van twee Amersfoortse ondernemers en Amerpoort. Inmiddels is de lunchroom een begrip in de stad. De zaak wordt gerund door cliënten van Amerpoort.

Ook even onthaasten? Speciaal voor het jubileum mag u met deze bon in de maand januari voor € 5,- met twee personen lekker onthaasten met een heerlijk gebakje en een kopje koffie. U bent van harte welkom.

Koffie met gebak

Met deze bon mag u in de maand januari met twee personen lekker onthaasten met een heerlijk gebakje en een kopje koffie voor € 5.-

Terminus De Onthaasting, Stationstraat 42a in Amersfoort,
Telefoon 033 462 47 87. www.terminusdeonthaasting.nl

**Openingstijden: maandag t/m vrijdag,
van 10:00 tot 17:30 uur, zaterdag en zondag gesloten.**

COLOFON

AmerBreed is een uitgave van Amerpoort en verschijnt vier keer per jaar. Het magazine is bestemd voor verwanten van cliënten, voor personeel, vrijwilligers en externe relaties.

Cliënten die AmerBreed willen ontvangen, kunnen een mail sturen naar communicatie@amerpoort.nl

Amerpoort is een organisatie voor dienstverlening aan mensen met een verstandelijke beperking.

Hoofdredactie: Marieke van Dommele

Eindredactie: Lisette Stekelenburg

Bureauredactie: Angelique van Holland, Angelique Borra

Vormgeving/Illustraties: Mark van Herpen

Aan dit nummer werkten mee: Monique van Deventer, Marcel Eckenbach, Bert van der Kruk, Naomi Tieman, Simone Lensink.

Fotografie: Ineke Oostveen, Amerpoort

Drukwerk: Klomp Reproka

Adressering: Klomp Reproka

Redactieadres: Tips en suggesties kunt u sturen naar: Amerpoort, Afdeling Communicatie, Postbus 1020, 3740 BA Baarn, amerbreed@amerpoort.nl, telefoon 035 647 52 14

Internet: www.amerpoort.nl

Foto cover: Tessa van Brummen

WEGWIJZER

Algemeen telefoonnummer
035 647 55 55

Ook in het weekend en buiten kantoor tijden is Amerpoort op dit nummer te bereiken.

Zorgbemiddeling en Zorgadministratie
035 647 52 52

Directiesecretariaat
035 647 52 02

Afdeling Communicatie
035 647 52 14

Divisie Regio
033 451 11 17

Divisie Nieuwenoord
035 647 54 01

Divisie Kind en Jeugd
035 647 56 01

Divisie BinG /Zorgondersteuning
035 647 52 21

Pastoraat
035 647 52 32

Stichting Vrienden van Amerpoort
035 647 52 03

Stichting Vrienden van Christophorus
035 647 53 32 / 06 10 20 21 16

CCR, deelraad Cliëntenvertegenwoordiging en deelraad Cliënten
035 647 52 31

Vrijwilligerswerk/Bezoekrelaties
035 647 52 30

Maatschappelijk betrokken ondernemen
035 647 52 44

Helpdesk Facilitaire Service
035 647 53 33

Medisch Secretariaat Gezondheidscentrum Zandheuwelweg
035 646 37 60

Personeel & Organisatieontwikkeling
035 647 52 67

F&I
035 647 53 50

Nieuwenoord-Fonds
035 647 53 50

Cultureel Centrum
035 647 56 65

Stichting Huydecoper
035 647 52 03

Klachtencommissie
Secretaris Klachtencommissie
Postbus 1020, 3740 BA Baarn

Werk: Els volgde in de jaren zeventig de opleiding Z-verpleegkundige bij Amerpoort. In 2000 kwam zij terug als flexwerker/begeleider A. Ze werkt sinds 2005 bij de dagbestedingslocatie Kever.

De andere kant: Els gaat twee keer per jaar naar Gambia. Dit Afrikaanse land is voor haar een tweede thuis. Zij bezoekt haar Gambiaanse vrienden die zij financieel ondersteunt. Door haar steun kunnen zij naar school of naar de universiteit of een bedrijfje opzetten. Els houdt wel graag de vinger aan de pols bij haar 'projecten'.

Leeftijd: 59 jaar.

Hoe is het begonnen? In 2006 ging ik voor het eerst naar Gambia met mijn (inmiddels overleden) man Peter. Hoewel we samen veel hadden gereisd en gezien, schrokken we van de armoede. Toch was de gastvrijheid hartverwarmend op deze 'smiling coast'. We raakten bevriend met Sulayman, onze gids en besloten zijn gezin financieel steunen, zodat vier van zijn kinderen naar school kunnen. Goed onderwijs is zo belangrijk. Zo is het begonnen. Nu ondersteun ik zo'n zes Gambianen. Het is eigenlijk een uit de hand gelopen vakantie.

Een paar jaar later ontmoette ik Fatou, een meisje dat pinda's aan de weg verkocht om van rond te komen. Ik vroeg haar wat zij graag zou willen. 'Naar school', zei ze. Sindsdien stuur ik ook haar elke drie maanden geld. Inmiddels studeert ze journalistiek aan de universiteit! Ook heb ik iemand geholpen om een taxi aan te schaffen en een taxibedrijfje te beginnen. De investering heeft hij me later terugbetaald. Natuurlijk maak ik weleens een verkeerde inschatting. Een investering in een houthandel werd voor andere doeleinden gebruikt. Daar leer ik van. Ik ben voorzichtiger geworden.

Wat neem je mee van Amerpoort? Betrokkenheid. Dat is het, denk ik. Het gevoel dat er voor iemand gezorgd moet worden. Als ik zie dat kinderen niet naar school kunnen, dan wil ik wat doen. Het zit niet in me om te denken 'het is niet mijn probleem'. Wel vind ik gelijkheid belangrijk. Ik wil mensen financieel steunen, maar ze moeten het zelf doen.

En andersom? Het besef dat we het hier, ondanks de crisis, lang zo slecht niet hebben. Iedereen kan naar school en heeft te eten. Dat relativeert enorm. Ook de gastvrijheid en openheid probeer ik mee te nemen. In Gambia zegt iedereen elkaar gedag. Dat doen we ook op het terrein van Nieuwenoord.

Trots op? Ik ben gewoon blij dat ik kan helpen en ik hoop natuurlijk dat het zijn vruchten afwerpt. Dat ik later samen met Fatou kan zeggen: dat hebben we toch mooi gedaan!"

'BLIJ DAT
IK KAN
HELPEN'